

Jeg er saksøkt, men vet ikke av hvem, skriver **Hans Eirik Olav**.

Saksøkt av ukjente

INNLEGG

Jus

Historien startet da en lastebil natt til 1. juli 2007 dumpet to 500 kilos sementblokker foran porten til QGM Shipyard i De forenede arabiske emirater. Bak porten lå tre av Thules borerigger. Historien fortsatte med at amerikanske obligasjonseiere forsøkte å tilrive seg verdiene i Thule med Norsk Tillitsmann, en institusjon som ivaretar obligasjonseierens interesser, som villig redskap.

I Emiratene eksisterte det i 2007 ikke noe lovlig strakstiltak på linje med «midlertidig forføyning». Det innebar en reell fare for at den illegale stengningen av verftsporten kunne resultere i at alle verdiene i Thule forsvant. Med god hjelp av Thules støttespillere i Midtøsten, og påtrykk gjennom diplomatiske kanaler, herunder norsk utenriksstjeneste, lyktes imidlertid Thule etter ett års utrettelig innsats fra daværende styre og ledelse å løse opp i den fastlåste situasjonen. Flere hundre millioner dollar var tilsynelatende reddet ut av klørne på QGM-verftet.

Redningsaksjonen Thule hadde gjennomført i UAE, var raskt glemt: «The shareholders in Thule deserve to lose everything», sa Dennis Clark som budbringer for Dan Gold, president i det amerikanske fondet QVT som er obligasjonseier i Thule i et møte hos Norsk Tillitsmann (NTM).

Amerikanerne fulgte i oktober 2008 opp med et krav gjennom Norsk Tillitsmann om at 90 prosent av Thule skulle overføres til obligasjonseierne. Fem prosent ble tilbudt ledende ansatte, hvilket i beste fall kan karakteriseres som utilbørlig påvirkning. Restende fem prosent ble tilbudt aksjonærene. I tillegg var kravet at Thule skulle gjennomføre en emisjon med fulltegningsgaranti, som i realiteten innebar at for hver krone som ble emittert, skulle aksjonærene/garantistene få tilbake noen få øre.

Da amerikanerne ikke fikk det som de ville, nektet de å godta en avtale om salg av Thules verdier for rundt 400 millioner dollar til Royal Oyster Group i Emiratene.

Dermed ble heller ikke den planlagte emisjonen gjennomført, og Norsk Tillitsmann saksøkte garantistene for emisjonen.

■ **FULL ANONYMITET.** For å skjule sin identitet, agenda og tvilsomme virkemidler benytter de amerikanske obligasjonseierne seg av Norsk Tillitsmann som velvillig mellommann, skriver Hans Eirik Olav, tidligere styreleder i Thule Drilling. Foto: Per Ståle Bugjerde

Et sentralt poeng for de amerikanske obligasjonseierne er at de skal sikres full anonymitet. For å skjule sin identitet, agenda og tvilsomme virkemidler benytter de seg av Norsk Tillitsmann som velvillig mellommann. Både tingretten og lagmannsretten satte foten ned for denne fremgangsmåten.

Inn på arenaen kom daværende stortingsrepresentant Torbjørn Hansen (H). Med fortid i finansforetaket Pareto (sjette største aksjonær i Norsk Tillitsmann), var han beredt til å bistå institusjonen. Hansen «kan ikke erindre» så mye om dette lenger. Oppfordringen Hansen stilte til finansminister Kristin Halvorsen var uansett at Norsk Tillitsmann måtte gis anledning til å opptre på vegne av anonyme saksøkere. Begrunnelsen var «forutsigbare rammer» og «styrking av det

norske obligasjonsmarked».

Finansminister Halvorsens svar var: «Dersom utfallet av anken i den konkrete saken representant Hansen viser til, om Norsk Tillitsmanns rettslige interesse og partsevne, eller andre forhold ved tillitsmannsordningen skulle tilsi endringer, vil jeg vurdere å ta initiativ til et lovarbeide på område.»

Noe nærmere et knefall overfor en særlig ressurssterk finansiell aktør er det vanskelig å forestille seg. Høyesteretts påfølgende tilsidesettelse av tingsrettens og lagmannsrettens avgjørelser, bekrefter at landets øverste domstol tok finansministerens politiske føringer på alvor.

Den europeiske menneskerettsdomstol slår i en rekke dommer kategorisk fast at søksmål fra anonyme saksøkere skal avvises. Siden Menneskerettighetskonvensjonen er en del av norsk rett, er bestemmelsen bindende for norske domstoler, og Høyesterett skulle følgelig ha avvist søksmålet fra Norsk Tillitsmann.

I praksis innebærer Høyesteretts kjennelse at i Norge kan en hvilken som helst kommersiell aktør, gjerne med tilhold i utenlandske skatteparadiser, skjule

seg bak en hvilken som helst annen kommersiell aktør, bare sistnevnte opptre i form av en såkalt tillitsmannsordning, og inneholder ordet «tillitsmann» i selskapsnavnet.

Det betyr at obligasjonseierne gis særbehandling av domstolene; en behandling ingen andre i Norge har, muliggjort med unntak av diplomater og kongefamilien. Obligationseiere skal altså være beskyttet mot å opptre som part i saker som omhandler låneforhold der obligasjonseiere er kreditorer. Debitorer, derimot, skal måtte forholde seg til anonyme saksøkere, uten å kunne imøtegå ukjente kreditorens påstander samtidig som de fratras elementære rettsikkerhetsgarantier som å kunne påkalle vitner eller kreve viktig og nødvendig dokumentasjon fremlagt.

■ *Hans Eirik Olav var styreleder i Thule Drilling frem til august 2009 og er en av garantistene for emisjonen det ikke ble noe av høsten 2008.*

SE OGSÅ
SIDE 8-9

FLERE INNLEGG
Side 38 - 40

Gjestekommentar
Opdrag boligskatt

FElisabeth Holvik

Innlegg
Ola Borten Moe,
naturen og markedet

Tom Nysted

Ikke valgfritt i EØS

Svein Roald Hansen

Stein Østre og
kommunene

Jon Lundesgaard

Typisk norsk ledelse

Tor Grenness